

Fischer Győző, az orvosi műszergyáros, amatőr
fotográfus

Fischer Viktor Péterként született 1859-ben, a magyar Győző változatot használta, de családja és baráti köre Gézának becézte. Édesapja, Fischer Péter orvosi műszerkészítő mester, egyike az elsőknek Magyarországon. Fiát jó nevelésben részesítette, aki apja szakmáját választotta, külföldön tanulva meg a mesterség csínját-bínját. A budapesti, Hatvan (ma Kossuth Lajos) utcai műhelyt hamar átvette a fiú, országos és nemzetközi hírnevet szerezve a Fischer Péter és társai cég munkájának. 1888-ban megvásárolt egy Hermina úti intézetet, ahol a vízgyógyászat mellett ortopédiai részleget is kialakított. Itt elsősorban a cége által gyártott ortopédiai eszközökkel orvosolták a mozgásszervi bajokat. Valószínűleg gyógytornát is alkalmaztak. Az intézet (az első szanatórium?) 1892-ig működött. Fischer Viktor Győző felsőbb iskoláit Németországban végezte el, az orvosi műszerészetet Angliában tanulta majd 1875-ben belépett apjának, Fischer Péter Pálnak Hatvani utcai üzletébe. A műszerészület munkáját később világszínvonalra emelte.

Városligeti testgyógyászati és hidegvízgyógyintézet
 (ezelőtt dr. Fischhof-féle vízgyógyintézet)
 Budapesten, Hermina-ut 1525-ik szám.
I. Testgyógyászati osztály.

Intézetünkben minden betegnek betegségéhez és testalkatához mért oly készülékeket alkalmaztatunk, melyek míg egyrészt fájdalom nélkül a főnjárást lehetővé teszik. A gyógykezelés tárgyait következő köresek képezik, úgy-mint:

1. Csúszos, kőszvényes és gümőkáros izület-gyulladások.
2. Csonttörések és ficamok.
3. Izület-gyulladások, törések és ficamok utóhajai, minők: zsugor, izületi merevség, korlátolt mozgathatóság, veleszületett ficamok, végtagok rövidítése és elgörbülései, dongaláb, lúdtalp, ló láb, sarokláb, kampóláb, garasostér.
4. A gerincoszlop, angélkór és esigoly aszuvas alapon fejlődő elgörbüléssel, oldal-, hát- és mellgörnyék, pápók, tyúk mell, ferdények, hátgerinc-sorvadás (fabes-dorsalis).
5. Gyermekhüdes és következményei.
6. Végtagok vízeres lágyultai, vastagodásai.
7. Hátgerinc-sorvadás (fabes dorsalis) a híres párisi orvos Chanot módszere után, mellfűző által is sikerrel kezeltetik.

II. Vízgyógyászati osztály.

A vízgyógykezelés egy külön fűrdőépületben dr. Fischhof módszere szerint folytattatik. Alkalmazásba vétetnek a legkülönfélébb fűrdőkön kívül lemosások és leöntések, begöngyölések, ledörzsölések és zuhanók. Továbbá villanyozás, massage.

Sikerrel kezeltetnek idegbántalmak, hülések, gyengeségi állapotok, a légy, vérkeringési és emésztési szervek betegségei, sápkór, görvéllykór, csúszos, kőszvényes bántalmak, különböző bőrbajok.

Gyógykezelotnek **bennlakók és bejárók (ambulansok). Mérsékelt árak.**

Kívánata prospektusok bérmentve kúldetnek.

Vonatkozólóg **Fischer Péter és Társa** főnti értesítésére, Fischer Győző, mint az intézet igazgatója ugyanazon: napi órákban szívesen szolgál fölvilágosítással a beteg-kezelés és készülékek fölött, mint a betegek fölvétele iránt.

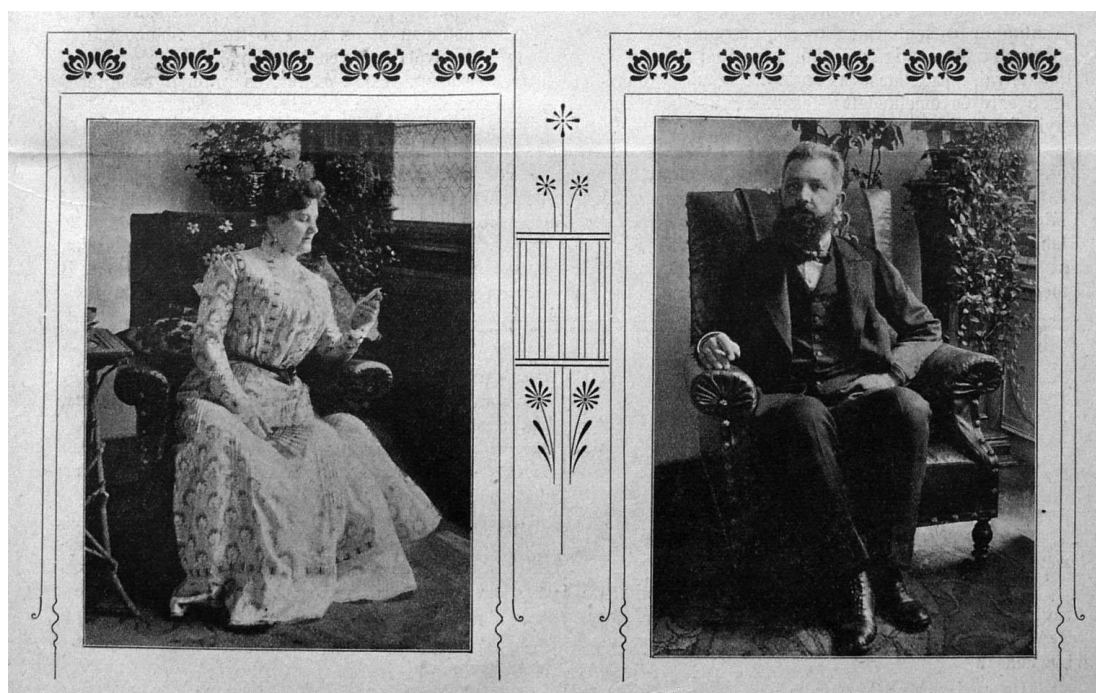
Fischer Győző, igazgató.

A Magyarság képes melléklete 1925.

„Ritka tökéletességű szaktudását az orvosi tudomány nagy tanárai megbecsülték, úgyhogy valóságosan segítőtársuknak tekintették a délceg Fischer Győzőt, aki a régi Hatvani-utcai korzónak egyik legszebb férfi és gavallér alakja volt. A csendesen félrevonult öreg mestert tanítványai a mai hálátlan korban sem felejtették el, sőt a most elkövetkezett ötvenéves forduló alkalmából rózsaligetes szentmihályi otthonában felkeresték. A bensőséges esti szép kerti-ünnepséget legutolsó, legfiatalabb tanítványa és keresztfia: Otte Géza rendezte. A könnyekig meghatott ősz mesternek egy nagyon szép ezüst plakettel is kedveskedtek.” Magyarság 1925. június 4.

A pesti Fischer-palota mellett korán felépítette a rákosszentmihályi „úri lakot”, ápolt kertjének az elbeszélések szerint csodájára jártak a helyiek. *„Ott, a mai Rákosi- és Rákóczi úti hatalmas saroktelken épült Fischer-kúria tele pincéjével, tele kamrájával, terített asztalával valóságos mesebeli tündéri otthon volt. Akkor még csodaszámba ment a vízvezetéke! Száz esztendő, hű, öreg cselédek, az atyától, nagyatytól örökölt vén házi-bútorok mozgolódtak, tettek-vettek a rengeteg fával, virágos bokorral ékes Fischer-portán...”* olvashatjuk Móricz Pál a Rákos Vidéke számára írt életrajzában. Feleségével aktív társadalmi életet éltek Rákosszentmihályon is, a kezdetektől pártfogolták a helyi sportéletet. Ott bábáskodtak a Rákosszentmihályi Sporttelep alakulásánál is. Miután Fischer Győző elvállalta az egyesület elnökségét, hosszú éveken keresztül vezette sikeresen azt. Az első szentmihályi sportzászlót is ők adományozták, Rózsa asszony lett az ünnepélyes keretek között lezajlott átadás zászló-anyja.

A Rákos Vidéke címlap-illusztrációja

A helyi sajtóéletből is kivették részüket, amíg a kiváló amatőr fényképész férj fényképeivel illusztrálta a Rákos Vidéke első számain, a feleség bökversekkel, hangulatos költeményekkel szórakoztatta a lap olvasóit. „*Muzsikát: a lombos Fischer-kert száz fülemiléje, csíze, és veresbegye, bűgő vadgalambja, kacagó gerléje, mélabúsan jövendölő kakukkja és fürge rigója muzsikáltak a szépséges tündéraszony költészetéhez...*”

Az országos terjesztésű, képekkel illusztrált lapokban a századforduló környékén kezdte felváltani a fényképes illusztrációt a grafikait. Ezért is számít úttörő tetteknek egy korabeli helyi terjesztésű lapban ez a vállalkozás. Fischer Győző a szabadban, természetes fénynél, a kor szintjén magas színvonalon készítette el képeit. És nem utolsó sorban, szintén úttörőként, képsorozatokban (képriportban) is gondolkodott: pl.: az Erzsébet királyné szoboravatás riportja, vagy a Rákosszentmihályi Sporttelep labdarúgó képei képeslap sorozaton.

... részletes jelentést olvassa föl. A közigazgatás a felülről jelentésből közöljük a következő fontosságát rendes mederben folyt, csak egyetlen...
 ... előtt meg... az állam... a várme... legelőbb a... ellenkölés... ügyekben... fejlesztése...osságának...s rendőri...ján a sa...i községk...ej magát s...gett a fővá...nságját, a...megethet...gyek rend...te a fővá...ben majl...nek tekint...
 ...rendészol...ában no...mazzana...rültek fel...yári idő...őzbizton...jan vesze...
 ...h cigányok rendkívül gyakori és nagy lömeg...dorlása ellen emel éles panaszt a jelentés. A szí...zés és az eltoloncolás bár minden esetben...meg sem lehet megakadályozni a folytonos lo...
 ... A mezőgazdasági termények értékesítése ke...nem mondható. A buzaárak nagyon alacsonyak...ára is igen nyomott.
 ... A mezőgazdasági munkáviszonyok kielégítő...hiány általa...tapasztaltat...
 ... Az áll...ügy kielégít...gatos állat...ségek nag...szórványosai...tak elő, de...vész a felér...hány helye...nyos jellege...
 ... A szigoruan...zott óvinté...nek azonban...eredménye l...
 ... Az álla...gygyi rendőri...nyek működés...orvosi szolgál...mosítása út...vulást mutat...
 ... A tanügy...leg a jelentés...liti, hogy a l...évből Pomá...bánkán, Bék...ren az állan...létesítése írá...
 ... megemlékezi...törvényszálatokról és az állításkötelesek...kinyomozásá...binél hiányok nem tapasztaltak; az állításköte...nyomozása pedig jó eredménnyel járt.

Mj. Kilmik. István, Szabó Kálmán, Kilmikó László, Hauser János, Nagy Ferenc, Hauser Rudolf, Choros Ernő, Nemesy Ödön, Szűllés Pálgyes, Eszly Mihály, Choros Károly.

Football-csapat Rákos-Szent-Mihályon.

1901. augusztus 18.

gy másik partnere is, Spall
 repesi-uti vendéglős, a ki-
 nár a *harmadik százkoronás*

kár-
 ené-
 j- és
 té-
 Ad-
 arok
 lyen
 yás
 azá-

osvi-
 bíró.
 tör-
 aug.
 rsol-

ptemberben működő esküdtbírákat. A Rákos vidéké-
 mmal csak Rákoskeresztúrról került be egy pöttag:
 a kereskedő.

lóprés. A végrehajtók Pestvármegyében július
 5l végezték a dolgukat, már mint a magas kincs-
 ntjából. A mult hónapban ugyanis 330.506 korona
 ló folyt be a megyében. A mult év ugyanezen
 37.685 korona 61 fillér folyt
 z évben a mult évihez képest
 dótöbblet 32.821 korona 10
 es volna tudni, hogy az «adó-

nan-
 ak-e,
 g az
 ükö-
 an a
 di —
 — az
 jtjük.

i kör
 mult
 gö-
 y-sas
 ermé-
 ala-
 ülését
 olgári
 evaló

Sporttelep
 Rákos-Szent-Mihályon.

narom lakonaz s összes meuekept
 lottak lángokban. A tüzet éjjel si
 kalizálni, de a három házat megme
 iehetett. Elégett a kártvallottak ö

mése i
 oka edd
 meretlen

A
földi b
 mátyás
 ralók a
 földi t
 alapjav
 augusz
 vásárna
 napján
 vendég
 terméb
 vialom
 bekötöt
 verseny

nek. Belépődij személyenkint 2 kor. Különvonat B
 éjf. u. 1¹/₂ ó. közlekedik. A *vigal mibizottság*: Bartol
Bellovics Imre, Fehérváry József, Pozsgay Tivadar, &
Sándor, Szendy János urakból áll. A rendezőség
 kezöképen alakult meg: *Antony Nelli, Bátori Olga*
Vilma, Csáky Rózsi, Erényi Jolán, Gelléri Margit
Jolán, Langer Zseni, Langer Mici, Mechtler Adolfk
ler Lujza, Paulheim Irén, Pich
Schwartz Irén, Storch Irén, Sze
riska, Szeifert Ilonka, Traindl G
mer Vali, Volkmer Margit, ifj.

Imre, B
 dr. Fe
 dolf, d
 János.
 Béla, if
 Gyula,
 vin, dr
 Pál, F
 Aurél,
 Ágosto
 bauer
 Resovs
 Saupe
 Schind
 tor,
 Ágosto
 Jenő,
 Ernő, T

Sporttelep
 Rákos-Szent-Mihályon.
Rákóczi - ut

é Nyiry Lajos hirlapírót, a Gödöllő és Vidéke felelős | jos, Tomcsányi János, Traindl Ferenc, Vajdaffy L

Idézzük fel, mit ír róla a gödöllői szoboravatás kapcsán a *Rákos Vidéke* 1902. július 13-án: *„Nehéz dolog innen-onnan kikapni valamit a kegyeletes ünnep mozgalmából, - megrajzolni egy-egy képet az események tömkelegéből, de az írónak készségesen segítségére jön a legmodernebb krónikás, - a fotográfus, a ki ördögös kis masinájával sorra megörökíti az eseménydús nap kiváló mozzanatait. Ilyen hűséges krónikása volt lapunknak a legszeretreméltóbb globbe-trotter és egyúttal a legügyesebb amatőr fotográfusok egyike: Fischer Győző úr, a ki detektív készülékével mindenütt ott volt, ahol valami érdekes fölvétel kínálkozott. Gyűjteményéből mutatunk be néhány fölvételt olvasóinknak; fájdalom, valamennyit nem reprodukálhatjuk lapunk szűk kereténél fogva. (...)Első képünkön a királyt látjuk Klotild kir. hercegasszonnyal karján, míg a második kép a kíséret néhány tagjának bevonulását örökíti meg. A harmadik kép a csömör-szentmihályi deputációt ábrázolja, amely a délceg főjegyzőnek, Bicskey Gyulának vezetése alatt nem az utolsó helyet foglalta el a küldöttségek sorában. (...) A király gyönyörködve hallgatta végig az apró gyermekek ezüstcsengésű énekét. E kedves, a király szívét is meghódító gyermekereget mutatjuk be a negyedik képen. És Ötödik képünk?... E kép a szép asszonyok sokaságából, e mámorító, gyönyörűséges virágcsokorból, a legszebb részletet és a legszebb virágszálat mutatja be.”*

RÁKOS VIDÉKE

TÁRSADALMI HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Rákos-Sz.-Mihály, Almásy Pál-telep, Lajos-u. 449.
 A lap szellemi részére vonatkozó közlemények a szer-
 kesztőségbe, az előfizetések pedig a kiadóhivatal címére
 küldendők.

FELELŐS SZERKESZTŐ
 ÉS KIADÓTULAJDONOS:
PÁRTÉNYI JÓZSEF.

Előfizetési ár: Egész évre kor. 8.—
 Félévre e 4.—
 Negyedévre e 2.—
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal
 Egy egyhasábos petitsor ára 10 fillér.

Képek a gödöllői szoborleplezésről.

Pillanatfölvételek.

Szép volt a gödöllői ünnep. Elragadó miként egy
 művészi ihlettel megkoncipiált óriási arányú fest-

A király Klotild kir. hercegasszonyal.

mény, melynek megalkotására a magyarok Istene
 aranyos jókedvében inspirálta a művészt és a mely-
 hez egy nemzet hálás kegyelete szolgáltatta a tárgyat.

Dramai részleteiben könyeket facsaró pittores-
 que remekmű volt Nagyasszonyunk bronzba öntött
 másának leplezése, — a milieu pedig bájos, han-
 gulatos színvegyülék, mozgalmas tarka sokaságával.

A kíséret.

Mennyi szép emlék fűződik e nagy naphoz,
 melynek minden mozzanata méltó volna a legkivá-
 lóbb művész ecsetjére.

*

képet az események tömkelegéből, de az írónak kész-
 ségesen segítségére jön a legmodernebb krónikás, —
 a fotografus, a ki ördögös kis masinájával sorra
 megörökíti az eseménydus nap kiváló mozzanatait.
 Ilyen hűséges krónikása volt lapunknak a leg-

A csömör-szentmihályi deputáció.

szeretreméltóbb *globbe-trotter* és egyuttal a leg-
 ügyesebb amatőr fotografusok egyike: Fischer Győző
 ur, a ki *detektiv készülékével* mindenütt ott volt, a
 hol valami érdekes fölvétel kínálkozott.

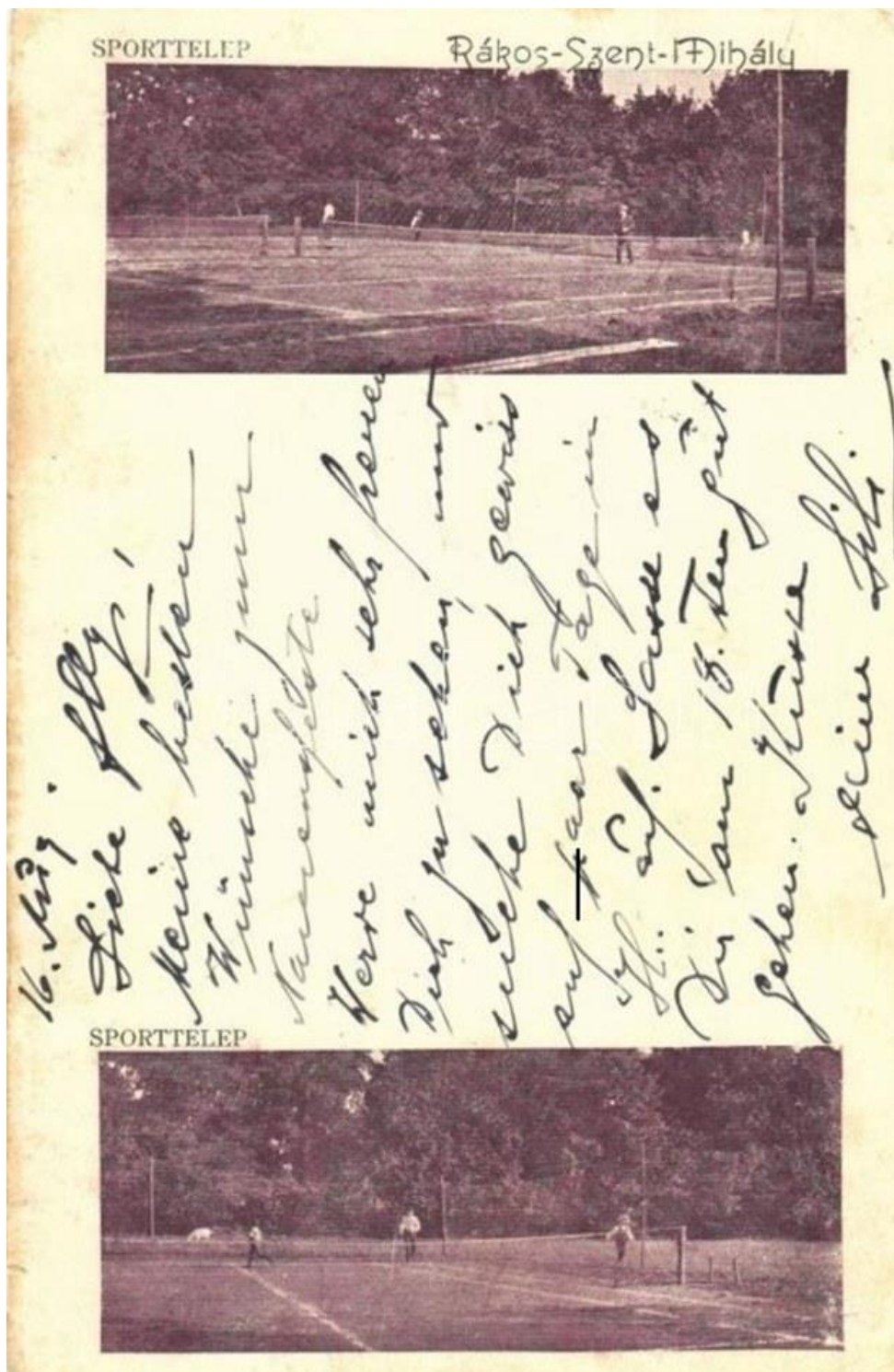
Gyűjteményéből mutatunk be néhány fölvételt
 olvasóinknak; fájdalom, valamennyit nem reprodu-
 kálhatjuk lapunk szűk kereténél fogva.

Az iskolásgyermek.

Olvasóink bizonyára kíváncsian keresik e képek
 között a szobrot, — az oltárt, melyet Gödöllő hálás
 népe emelt a dicsőült Martirnak s melynek zsámo-
 lyanál összefolytak a jó öreg királynak és hű népé-

Szentmihályi képeslapjai

Kertvárosi Helytörténeti
KIEIK
és Emlékezet Központ

Kertvárosi Helytörténeti
KIEIK
és Emlékezet Központ

Rákos-Szt.-Mihályi sporttelep

Üdözlét Szt.-Mihályról.

Károly János

Rákos-Szt.-Mihályi sporttelep

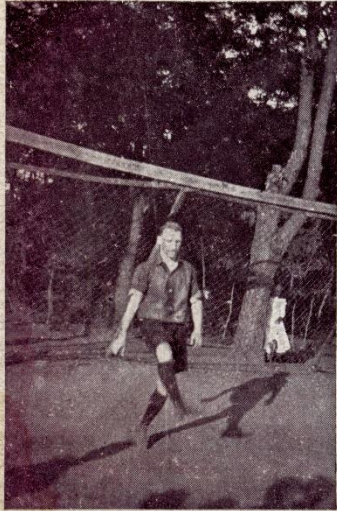
Üdözlét Szt.-Mihályról.

Károly János

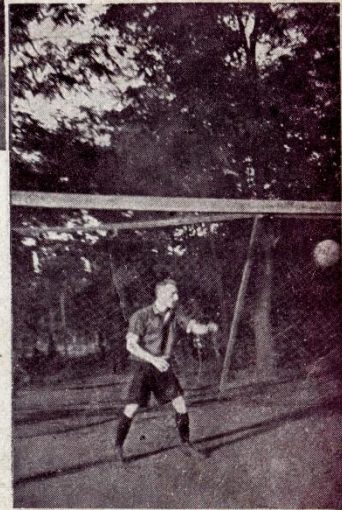
Kertvárosi Helytörténeti
KIEIK
és Emlékezet Központ

SPORTTELEP

SPORTTELEP

Rákos-Szent-Mihály

Üdözlét Rákosszentmihályról.

Sporttelep

Fischer Győző és párja életének idilljét a sors írta felül. A *Rákos Vidéke* Fischer Győző halálára írt hosszú nekrológiájában állnak ezek a sorok: *„Ezt a jóságos, ezt az igazlelkű, értékes, nemes gondolkodású férfiút is utolérte a magyar végzet. Üzletét eladta egy banknak, részvényekért, amelyek elértéktelenedtek. Házát eladta hadikölcsönért, amellyel a nemzet ma is adósa jóhiszemű polgárainak. Egyszer csak azon vette észre magát, hogy a hatalmas Fischer-vagyonból semmi sem maradt. Rajongásig szeretett hitvese meghalt, a hatalmas szál férfiú kétrét görnyedt és hószakáll borult a mellére, midőn két botra támaszkodva vonszolta magát keservesen. Utolsó vagyonát, szentmihályi ingatlanát életjáradékért adta el, ebből éldegélt emlékei és az utolsó hűtlenné nem vált ábrándjai, és soha meg nem valósítható tervei között bús magányosságban.”*

Fischer Győző 1935. december 8-án hunyt el Rákosszentmihályon.

Forrás:

KHEK Helytörténeti Gyűjtemény fotó archívuma

Kertvárosi Helytörténeti Füzetek:

13. Móricz-Lantos: A régi Szentmihály

39. Széman: Képes híradás Budapest pereméről

Rákosszentmihály 1925 4/6 Fischer János

Berger Rezső Budapesti műtermében